

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2017)0450

Pregled aktivnosti u području okoliša (EIR)

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. studenoga 2017. o Pregledu aktivnosti u području okoliša u EU-u (2017/2705(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. veljače 2017. naslovljenu „Pregled aktivnosti u području okoliša u EU-u: Zajednički izazovi i kako suradnjom postići bolje rezultate” (COM(2017)0063), te popratnih 28 izvješća po zemljama,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 27. svibnja 2016. naslovljenu „Ostvarivanje koristi od politika EU-a u području okoliša u okviru Pregleda aktivnosti u području okoliša” (COM(2016)0316),
- uzimajući u obzir Odluku br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta”¹ („Sedmi program djelovanja za okoliš”),
- uzimajući u obzir rezoluciju koju je 25. rujna 2015. usvojila Opća skupština Ujedinjenih naroda (UN) naslovljenu „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.” (A/RES/70/1),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2016. naslovljenu „Budući koraci za održivu europsku budućnost, Europske mjere za održivost” (COM(2016)0739),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. svibnja 2017. naslovljenu „Europski semestar 2017.: preporuke po državama članicama” (COM(2017)0500),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. prosinca 2015. naslovljenu „Zatvaranje kruga – akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo” (COM(2015)0614),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 26. siječnja 2017. o provedbi akcijskog plana za kružno gospodarstvo (COM(2017)0033),
- uzimajući u obzir pitanja Vijeću (O-000065/2017 – B8-0606/2017) i Komisiji (O-000066/2017 – B8-0607/2017) o Pregledu aktivnosti u području okoliša u EU-u,

¹ SL L 354, 28.12.2013., str. 171.

- uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da EU ima snažno zakonodavstvo u području okoliša, ali je njegova slaba i manjkava provedba dugotrajan problem; budući da ti nedostaci u provedbi prijetu održivom razvoju, imaju negativne prekogranične učinke na okoliš i ljudsko zdravlje te uzrokuju visoke socioekonomske troškove; budući da nedostaci u provedbi dovode u pitanje vjerodostojnost EU-a;
 - B. budući da 70 % zakonodavstva EU-a o okolišu provode tijela regionalne i lokalne vlasti;
 - C. budući da su Pregled aktivnosti u području okoliša u EU-u (Environmental Implementation Review – EIR) i 28 izvješća po zemljama još jednom pokazali da provedba zakonodavstva o okolišu u EU-u nije ujednačena, nego se znatno razlikuje među državama članicama kao i u različitim okolišnim područjima; primjećuje, međutim, da postoje zajednička problematična područja u kojima je provedba na slaboj razini u cijelom EU-u i da se ta područja često odnose na najveće ekološke prijetnje zdravlju;
 - D. budući da je postupak dvogodišnjeg izvješćivanja vrlo važan za prikaz stvarnog stanja u vezi s provedbom u državama članicama, ali bi važno bilo i redovito praćenje;
 - E. budući da su EIR-om obuhvaćeni važni dijelovi zakonodavstva EU-a o okolišu, ali ga je potrebno dodatno proširiti kako bi se omogućila primjena sustavnijih rješenja za izazove održivog okolišnog razvoja;
 - F. budući da EIR treba biti međusektorski instrument kojim se mogu ocijeniti učinci na okoliš u drugim područjima, kao što su poljoprivreda, ribarstvo, industrija, promet, šumarstvo i općenito regionalne politike;
 - G. budući da bi Komisija trebala nastojati postići bolju usporedivost podataka koji se koriste u procjeni rezultata država članica; budući da razlike između podataka koji se prikupljaju u različitim državama članicama predstavljaju važnu prepreku njihovoj usporedivosti, a u konačnici i samoj procjeni;
 - H. budući da je važno uključiti sva nadležna tijela u EIR, na način koji je u skladu s institucionalnom strukturom država članica; budući da je posebno važno naglasiti da u nekim državama članicama regije imaju punu nadležnost u području zakonodavstva o okolišu;
 - I. budući da je EIR instrument koji je u potpunosti komplementaran drugim instrumentima koji su usmjereni na bolju provedbu kao što su IMPEL (Mreža Europske unije za provedbu i izvršenje prava u području okoliša) i projekt „Make it Work”;
 - J. budući da EIR treba smatrati instrumentom za političku raspravu, posebno na ministarskoj razini, a ne samo tehničkim alatom;

Važnost i kontekst EIR-a

1. pozdravlja inicijativu Komisije da uvede EIR i uviđa njegov golem potencijal ako mu se

prida odgovarajuća politička važnost i ako je u potpunosti transparentan; EIR ima potencijal da probleme u provedbi postavi visoko na popisu političkih prioriteta, da služi kao mehanizam ranog upozoravanja za donositelje odluka i da u konačnici poboljša provedbu zakonodavstva i politika EU-a o okolišu;

2. podsjeća da je Europski parlament više puta pozvao Komisiju da preuzme proaktivniju ulogu u praćenju, usmjeravanju i podupiranju provedbe zakonodavstva i politika o okolišu, npr. kada je riječ o direktivama o prirodi; smatra da bi Komisija trebala odlučno djelovati u slučajevima kršenja, aktivno se koristeći svim zakonodavnim mjerama koje su joj na raspolaganju;
3. podupire međusektorski holistički pristup Komisije s više dionika, što je ključno kako bi se postigle promjene na terenu; pozdravlja činjenicu da se EIR-om utvrđuju temeljni uzroci nedostataka u provedbi i predlažu mjere za rješavanje tih izazova na konstruktivan način;
4. smatra da bi EIR trebao biti jedan od instrumenata koji se upotrebljavaju za postizanje veće dosljednosti s ciljevima održivog razvoja i za ocjenu napretka koji su države članice i Unija ostvarile u postizanju ciljeva održivog razvoja koji su relevantni za okoliš; u tom pogledu poziva Komisiju da dodatno utvrdi načine na koje provedba zakonodavstva EU-a o okolišu također doprinosi provedbi odgovarajućih ciljeva održivog razvoja i ostvarenju konkretnih pokazatelja i ciljeva održivog razvoja od strane država članica;
5. uviđa da EIR može služiti i kao preventivno sredstvo te bi se na taj način mogao smanjiti broj postupaka zbog povrede; međutim, naglašava da se EIR-om ne trebaju zamijeniti ni odgoditi nužni postupci zbog povrede koje pokrene Komisija;

Kako poboljšati EIR i postići bolje rezultate

6. pozdravlja činjenicu da se EIR-om obuhvaća većina tematskih ciljeva Sedmog programa djelovanja za okoliš; međutim, žali što nisu obuhvaćena važna područja, kao što su klimatske promjene, energetske uštede i mjere za energetske učinkovitost te kemikalije i industrijske emisije, kao i određeni sistemski i okolišni izazovi povezani s energetske politikama, prometnim politikama, politikama proizvoda i regionalnim politikama, i poziva Komisiju da osigura da ih se uključi u budućim verzijama; ističe da su postojeći podaci koje je već objavila Europska agencija za okoliš mogli omogućiti barem preliminarnu analizu provedbe zakonodavstva u području klimatskih promjena, mjera energetske učinkovitosti i energetske ušteda i na razini EU-a i na razini država članica;
7. nadalje žali zbog toga što nisu razmotrena ključna pitanja kao što su ostaci lijekova i hormona u otpadnim vodama, površinskim vodama i podzemnim vodama i njihov utjecaj na vodu za piće, javno zdravlje, bioraznolikost i (vodni) okoliš te poziva Komisiju da se pobrine za to da se ta pitanja razmotre u budućim verzijama;
8. naglašava činjenicu da se Programom održivog razvoja do 2030., na globalnoj razini, i 7. programom djelovanja za okoliš, na razini EU-a, uspostavlja okvir za progresivne politike o okolišu;
9. smatra da bi bolja povezanost EIR-a i Europskog semestra bila korisna za usklađenost

djelovanja Unije;

10. naglašava da ograničena dostupnost podataka može dovesti do nedostataka u provedbi i poteškoća pri pregledu provedbe;
11. ističe važnost usklađivanja podataka i ciklusa izvješćivanja kako bi se pojednostavili budući postupci pregleda; poziva Komisiju da poveća usporedivost podataka i da u buduće EIR-ove uvrsti poseban dio u kojem se ocjenjuju kvaliteta izvješćivanja i podaci koje dostavljaju države članice u skladu s raznim direktivama; naglašava važnost sigurne elektroničke razmjene podataka kako bi se državama članicama olakšalo izvješćivanje;
12. ističe da je važno podupirati kvalitativnu ocjenu kvantitativnim ciljevima; u tom kontekstu, smatra da bi se boljom suradnjom s Europskom agencijom za okoliš doprinijelo razvoju odgovarajućih pokazatelja;
13. ističe da bi u okviru EIR-a trebalo uzeti u obzir i procijeniti sve ozbiljne probleme i moguće proturječne ciljeve politika o okolišu i drugih sektorskih politika, te istaknuti pritom eventualne neusklađenosti, ako se pokaže da postoje, i izraditi prijedloge za njihovo rješavanje;
14. smatra da bi države članice trebale imati manje diskrecijskih ovlasti u traženju rješenja za bolju provedbu;

Kako poboljšati provedbu zakonodavstva o okolišu

15. naglašava da je nedovoljna integracija pitanja povezanih s okolišem u druga područja politika jedan od temeljnih uzroka nedostataka u provedbi zakonodavstva i politike o okolišu;
16. ističe da se provedba zakonodavstva o okolišu može poboljšati njegovim boljim integriranjem u druga područja politike i potpunom primjenom načela predostrožnosti;
17. vjeruje da nedostatak administrativnih kapaciteta i nedostatak upravljanja, koji su dva glavna uzroka manjkave provedbe, djelomično proizlazi iz nedostatka odgovarajućeg financiranja, kao i neučinkovite uporabe sredstava koji su na raspolaganju državama članicama te poziva države članice na poboljšanje u tom pogledu;
18. smatra da su u interesu dobrog i čvrstog upravljanja te bolje učinkovitosti potrebni partnerstvo između javnih tijela i transparentnost javnih tijela na svim razinama, jasna podjela odgovornosti, pružanje odgovarajućih sredstava, izgradnja kapaciteta i bolji mehanizmi koordinacije;
19. smatra da je upotreba tržišnih instrumenata u državama članicama, poput fiskalne politike temeljene na načelu „onečišćivač plaća”, učinkovit i djelotvoran alat za postizanje cilja potpune provedbe politike o okolišu;
20. snažno podupire naglasak koji je u EIR-u stavljen na razmjenu najboljih praksi i stručnu ocjenu te smatra da bi to pomoglo državama članicama koje se suočavaju s poteškoćama pri provedbi zakonodavstva o okolišu u pronalasku inovativnih rješenja; uvjeren je da bi u tom kontekstu smjernice Komisije bile korisne;

21. smatra da bi EIR trebao sadržavati jasne i stroge vremenske okvire koje određuje Komisija za provedbu zakonodavstva o okolišu u državama članicama;
22. vjeruje da bi EIR mogao služiti i kao alat za informiranje javnosti, podizanje svijesti, povećanje sudjelovanja civilnog društva i poboljšanje javnog angažmana te educiranje o politici u području okoliša, što će donijeti korist državama članicama i građanima; u tom kontekstu poziva Komisiju da izradi paket mjera kako bi se ocijenio napredak koji su države članice ostvarile u pogledu ekološke učinkovitosti, uključujući usporednu analizu najboljih praksi i izvješća o pregledu stanja koji bi trebali biti redovito ažurirani i objavljivani kako bi bili dostupni javnosti;
23. poziva Komisiju i države članice da ojačaju osiguranje pridržavanja propisa, među ostalim putem poboljšanja i jačanja napora u provedbi Direktive o odgovornosti za okoliš;
24. ističe da nevladine organizacije i šira javnost također mogu imati važnu ulogu u promicanju bolje provedbe, a time i u jačanju vladavine prava ako je dostupan učinkovit pristup pravosuđu;
25. poziva Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog o inspekcijama okoliša kako bi se ubrzala provedba zakonodavstva i standarda u području okoliša;
26. poziva Komisiju da u kontekstu dobrog upravljanja i osiguravanja pridržavanja propisa podnese novi zakonodavni prijedlog o minimalnim standardima za pristup sudskom preispitivanju i da predloži reviziju Aarhuške uredbe kojom se provodi Konvencija u pogledu mjera Unije kako bi se u obzir uzela nedavna preporuka Odbora za praćenje usklađenosti s Aarhuškom konvencijom;

Uloga država članica i institucija EU-a u daljnjim postupcima povezanima s EIR-om

27. poziva Komisiju, nadležna tijela u državama članicama i relevantne dionike da se u potpunosti i bez odgode posvete EIR-u; ističe važnu ulogu regionalnih i lokalnih tijela; poziva države članice da u potpunosti uključe lokalna i regionalna tijela i da ih potaknu na dodatno angažiranje u sklopu Mreže Europske unije za provedbu i izvršenje prava u području okoliša te da promiču sudjelovanje lokalnih i regionalnih stručnjaka kako bi se hitno poboljšala razmjena podataka, znanja i najboljih praksi;
28. poziva Komisiju i države članice da poboljšaju prikupljanje podataka i dostupnost informacija, širenje dobrih praksi i uključenost građana te da razmotre mogućnost da u većoj mjeri uključe lokalna tijela u proces definiranja politike o okolišu;
29. poziva nadležna tijela na relevantnoj razini u državama članicama da se pobrinu za organizaciju otvorenih i uključivih dijaloga o provedbi, uz adekvatno informiranje i angažman javnosti i aktera iz civilnog društva, te poziva Komisiju da sudjeluje u tim dijalozima i da o tome obavješćuje Parlament;
30. pozdravlja prijedloge Komisije za politiku o namjenskom okviru za strukturirani dijalog o provedbi, ali smatra da je neophodno osigurati transparentnost tog procesa i uključenost relevantnih nevladinih organizacija i ključnih dionika;
31. pozdravlja raspravu među Komisijom, državama članicama i dionicima u Stručnoj skupini za ekologizaciju europskog semestra, ali smatra da bi, povrh bilateralnih

dijaloga s državama, sudjelovanje posebne stručne skupine za provedbu propisa o okolišu moglo olakšati strukturirani dijalog o provedbi;

32. apelira na to da pitanje provedbe postane redovna točka na popisu prioriteta i u programima trija predsjedništava, da se o njemu raspravlja na sastanku Vijeća za okoliš barem jednom godišnje, možda u sklopu posebnog Vijeća za provedbu i da se to dopuni još jednim forumom na kojemu bi također sudjelovali Parlament i Odbor regija; poziva na zajedničke sastanke Vijeća na kojima će biti riječi o rješavanju međusektorskih, horizontalnih problema i zajedničkih izazova, kao i o novim problemima s mogućim prekograničnim učincima;

o

o o

33. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica.